

Podbreška vojska.

Priobčil Milan Pajk.

A. Koračnica.
sf

Petje.

1. Le poča-si naprej, le počas, kar se dá, ker po cesti podbreška vojska cokljá.

Klavir.

Konec.

B. *mf*

2. Ko bi prej bil sovražnik moč našo spoznal, bi že davno pred nami bil pete po-bral.

mf

Od začetka.

3. Vèn z zastavo! Pred nami naj prosto vihra, da vsaj vemo, če jug ali sever pihlja.
4. Le počasi naprej, le počas', kar se dá, ker po cesti podbreška vojska cokljá.
5. Ne razbijaj, fantiček nam bobna nikar! Nova koža telečja predraga je stvar.
6. Oh, usmili se, stotnik, usmil' se me ti, ta-le paglav'c mi stopa na kurje oči.
7. Le počasi naprej, le počas', kar se dá, ker po cesti podbreška vojska cokljá!
8. Tam med groznimi Turki nam bode hudó, tam na kolih gorečih otroke deró.
9. Ostre sabljice sukajo v svojih rokàh, da odstrižejo z njimi nam glave na mah.
10. Pa kaj zremo v daljavi? Le strani, gorjé! Tam Kovačeva krava nam kaže rogé!
11. Kdor le more, k Pavlinu naj v vežo hiti, ker drugod od nikoder rešitve nam ni!
12. Tam nam štrukljev in krofov in boba dadó, tam nam sladkih potic preobilo spekó.

Opomba: Kitice 1., 4. in 7. se pojo po napevu A, ostale po napevu B. Kitice 3., 5. in 6. so samospevi. — Ta pesem se je pela pri otroški slavnosti dne 27. velikega srpana 1902. l. v Podbrezjah na Gorenjskem. Posneta je po nemški narodni pesmi „Der Krähwinkler Landsturm“ iz leta 1813.

Barve avstrijskih-ogrskih dežel.

Avstrijske-ogrške dežele imajo te-le barve: Bosna in Hercegovina: rdeče-rum.; Bukovina: modro-rdeče; Češko: belo-rdeče; Dalmacija: modro-rumeno; Galicija: modro-rdeče-rumeno, tudi rdeče-belo (Poljsko) in modro-rumeno (Rutensko); Gorica in Gradiščanska: belo-rdeče, rumeno-modro; Hrvaško in Slavonija: rdeče-belo-modro; Istra: rumeno-rdeče-modro; Koroško: rdeče-belo (srebrno); Kranjsko: belo-modro-rdeče; Moravsko: rumeno-rdeče-modro; Ogrsko: rdeče-belo-zeleno; Reka: belo-modro in zeleno-rdeče; Salcburško: rdeče-belo in

črno-rumeno; Spodnje Avstr.: modro-zlato; Šlezija: črno-rumeno; Štajersko: belo-zeleno; Tirolsko in Predarlško: belo-rdeče; Trst: rdeče-belo-rdeče; Zgornje Avstrijsko: belo-rdeče, tudi črno-rumeno.

Mrki solnca in lune v letu 1903.

V letošnjem letu mrkne solnce dvakrat in luna dvakrat. V naših krajih bomo videli oba lunina mrka, in sicer delni lunin mrk dne 11. in 12. malega travna, ki se začne dne 11. ob 11. uri 40 minut zvečer, konča pa dne 12. ob 2. uri 57 minut zjutraj, in delni lunin mrk dne 6. vinotoka. Ta se

začne ob 2. uri 46 minut popoldne in konča se ob 6. uri zvečer.

Kdo komu kaj daruje?

V kraju, kjer je bil rojen sloveči moravski pisatelj Vaclav Kosmák, je umrl star berač. Občina je kupila mrtvemu beraču krsto, a ko je čula Kosmakova mamica, da hočejo položiti vanjo berača v stari in razcapani njegovi obleki, je izbrala doma nekaj boljše obleke ter jo odnesla v kočo, kjer je umrl siromak, češ, naj ga preoblečejo. „Ali, mati“, je dejal materi mladi Kosmák, „čemu ga ne oblečejo bogati ljudje, saj mi imamo sami malo.“ — „Sinček“, je odgovorila mati, „bogatih darujejo bogatini, siromakom moramo pa darovati siromaki.“

Razmišljen učenjak.

Učenjaka so poklicali nekoč iz njegove delavnice k uradu. Preden je odšel učeni gospod z doma, je napisal na tablico pri vratih, da se vrne šele proti tretji uri popoldne domov. Misli si je namreč: „Če me kdo išče, vsaj zve, kdaj pridem zopet domov.“ Učenjak sam pa je opravil svoj posel pri uradu še pred tretjo uro ter se počasi vračal domov. Doma pa je bral na vratih, da se vrne šele ob treh. Razmišljeni mož je brzkone pozabil, da je sam tisti, ki je napisal one besede. Zato je sedel na stopnice in — čakal tretje ure.

Žilava rodovina.

V občini Vallarsa pri Roveretu živi rodovina 10 bratov in sester, ki štejejo skupaj 711 let. Najmlajša sestra je stara 60 let, najstarejši brat pa 82 let. Vsi so telesno in duševno krepki ter se norčujejo, da je nanje pozabila — smrt.

Stoletnjak.

V Kindrovu, v brodskem okraju, živi kmet Luka Rosandić, ki je sedaj v 103. letu svoje dobe. Stari Luka se je rodil l. 1800. Starček je zdrav, ima dober vid in lase, sicer sive, ali dobro ohranjene. Samo sluh mu je oslabil. Luka je imel sedem sinov in dve hčeri. Vdovec je že 40 let. Zadnje božične praznike je preživel prav veselo v družbi svojih vnukov, pravnukov in pravnukov.

Morjenje ptičev na Laškem.

Iz Mantue poročajo, da je nekaj lovcev v dolini Regiolo pri Gonzagi ne daleč od Mantue minulo jesen vjelo v enem dnevu v eno samo nastavljeno veliko mrežo blizu desettisoč škorcev. Skupna teža tega

plena je znašala 108 centov. Plen je bil prodan nekemu trgovcu s kuretino v Mantui. To grozovito in strašno morjenje nam odteza koristne ptičke v že gorostasnih množinah. Kaj koristijo vse na drevesa obešene in pribite gnezdilnice? Marsikateri škorci se več ne povrne, in vsa prizadevanja v obrambo in varstvo za naše gozdarstvo, poljedelstvo in vrtnarstvo nedolžnih in prepotrebni ptičev so brezuspešna, ker se vedno razbijejo na tej vnebovpijoči grozoviti samopašnosti.

Pregovori, izreki in rečenice.

Človek mnogo premore, samo če je dosti samozavesten.

Naui se, da boš lahko živel brez tega, česar ne moreš imeti.

Nismo zato na svetu, da smo, temveč zato, da bo kaj iz nas.

En neumnež stori mnogo ljudi neumnih.

Marsikdo, ki hvali druge, kara samega sebe. Lepa vsebina je več vredna kot lepa zunanost. Najlepše pa je, če je oboje v lepem soglasju.

Žetev modrega človeka traja vse leto.

Ko zagledamo solnce, pozabimo na milijone zvezd.

Neumneži znajo karati, ne znajo pa popravljati.

Požabi, kar si napravil dobrega in napravi — kaj boljšega.

Pri učenju ostani učenec, pri delu postani mojster.

Samo tisti živi, ki ne živi samo za samega sebe.

Kdor si prihrani novčič, je zaslužil dva.

Marsikdo ima lep plot okrog ničvrednega vrta.

Vztrajnemu človeku se vsaka vrata enkrat odpro.

Ne drezaj v sršenovo gnezdo; če pa že hočeš dregniti, dregni pošteno.

Kdor te prosi sveta, mu ga daj, ali sam ga nikomur ne usiljuj!

V nesreči ne izgubi poguma, v sreči ne čuječnosti nad samim seboj!

Šele tisti dobro svetuje drugim, kdor je svetoval dobro najprej samemu sebi.

Hrani takrat, kadar imaš.

Tudi odkritosrčnost ima svoje meje, ker vsakdo ne zasluži, da bi se mu zaupal.

Kdor več obljublja kot more izpolniti, je enak lahkomišlcu.

Navdušenost in premišljenost sta dve skrajnici človeškega življenja.

Kjer ni ljubezni, se najdejo vse napake.

Z besedami človek ne poplača dolga.

Potrpežljivost je ključ do vsakega uspeha. Najboljši imeček je tisti, s katerim se najboljše gospodarji.

Duševnega uboštva tudi s svilo in zlatom ni mogoče skriti.

Mnogo težje je premagati samega sebe kot neprijatelja.

Kakšni siromaki so nepotrpežljivci!

Tisti je dobrega srca, ki je dober v sreči,
ne tisti, ki je dober v nesreči.
Zaničevati človeka je lahko, ali mnogo težje
ga je razumeti.
Kdor zna o pravem času molčati, je več
vreden kot najboljši govornik.
Nič ni globokejše ukoreninjeno kot površ-
nost.

Jezik je že več ljudi hujše ranil kot meč.
Preveč še s kruhom ni dobro, premalo pa
tudi nič ne izda.
Delo je največji užitek.
Resnica je pri Bogu; naša naloga je, da
jo iščemo.
Nobena izguba ni večja kot izguba dobrega
imena.

Uganka.

Priobčil *Fr. Rojec.*

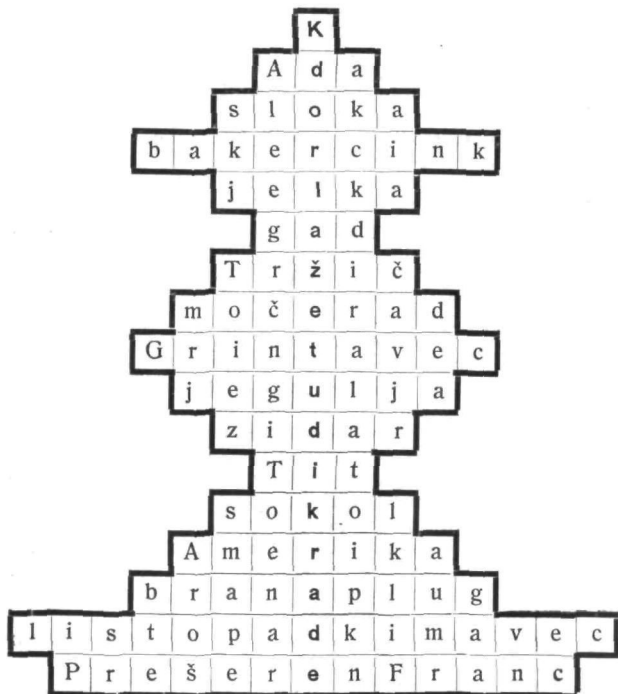
Dvozložnica pove ime osti,
ki hitro ude ti odebeli,
kjer kožo ti prebode do krvi;
a debelosti te se vsak boji.
Če pa prideneš zadaj črko eno,
beseda spomnila te bo sadú,
ki pač za uporabo ni nobeno,
le časih človek revnega stanú,
nabere si ga in primeša kavi,

da jo tako cenejšo si napravi,
in pa ščetinec, kadar čuti glad,
pobira ga po tleh in hrusta rad.
Zdaj pa podaljšanki tej še pripiši
dve črki in dobodeš pred oči
besedo novo, ki vsak rad jo sliši,
dokler zadosti živeža je v hiši
in zdravje uživalcu tek sladí.
Kako se ta uganka razloži?

Rešitev in imena rešilcev priobčimo v prihodnji številki.

Rešitev besedne naloge in uganke v drugi številki.

Besedna naloga: Kdor laže, tudi krade.

Uganka: Peteri rodni bratci so
peteri prsti na roki.

Samo besedno nalogo so rešili:
Alojzij in France Bratina ter France Isek,
učenci pri Sv. Križu na Murskem polju.

Samo uganko so rešili: Franci
Sič, učenec v Ljubljani; Pavel Strmšek in
Ivan Jakša, prvošolca, Franc Zórer, tretje-
šolec v Celju; Ferdo Perhavec, gimnazijec
v Trstu; Anica Šavnik, učenka v Kranju;
Vladimir Štrekelj, drugošolec v Zadru;
Anica Kovač, učenka v Zatičini; Alojzij in
Franc Bratina, učenca pri Sv. Križu na
Murskem polju; Zorán Jošt v Celju; Ma-
rija Voves, učenka v Radovljici; Bogdan
Žužek, učenec v Ljubljani; Minka Gradiš-
nik, učenka pri šol. sestrah v Celju; Vltav-
sky B., Nerat Anton in Banovšek Leopold,
učenci V. razr. okoliske šole v Celju; Anica
Jurko v Teplanjah; Pavel Suyer, drugošolec
v Ljubljani; Beda Müller v Zagorju ob
Savi; Pečuh Mimika, Stanetič Tilčka, Tončka
Slekovec, Sunčič Ivanka, Štiber Pepika,
Rožman Fanica, Kegl Micika, Krajnc Barika,
Ivanka Zarič, učenke V. razr. II. odd. pri
Sv. Križu blizu Ljutomera; Olga in Marijana
Lončar v Ljubljani.

